Seat No. :	•
------------	---

LE-116

April-2014

B.A. (Sem.-VI)

CC-312: Economics

(Environmental Economics)

Time: 3 Hours [Max. Marks: 70

સૂચના : **બધા** પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે.

Instruction : All questions carry equal marks.

1. પર્યાવરણ, નિવસનતંત્ર અને પરિસ્થિતિ વિજ્ઞાનનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી પર્યાવરણ અને આર્થિક વિકાસ વચ્ચેનો સંબંધ ચકાસો.

Explain the meaning of Environment, Ecosystem and Ecology and examine the relationship between environment and economic development.

અથવા/OR

પર્યાવરણીય વિનાશનાં કારણો અને પર્યાવરણીય વિનાશ ઘટાડવાનાં ઉપાયો ચર્ચો.

Discuss the causes and measures to reduce environmental degradation.

2. (a) સામાજિક ખર્ચ-લાભ વિશ્લેષણ અંગે ચર્ચા કરો.

Discuss social cost-benefit analysis.

(b) પર્યાવરણીય અર્થશાસ્ત્રમાં મુડી સિદ્ધાંત અંગે ચર્ચા કરો.

Discuss the Capital Theory in Environmental Economics.

અથવા/OR

પર્યાવરણીય મૂલ્યાંકનની પ્રવાસખર્ચની પદ્ધતિની સમીક્ષા કરો.

Evaluate the travel cost method of environmental valuation.

3. પીગુવિયન કરવેરા અને સબસીડી અંગે ચર્ચા કરો.

Discuss Pigouvian taxes and subsides.

અથવા/OR

કોઝ પ્રમેય (થિયોરમ) સમજાવો.

Explain Coase theorem.

4.	'ગ્રીન હાઉસ અસર' એટલે શું ? વૈશ્વિક ગરમીની અસરો ચકાસો. What is 'Green House Effect' ? Examine the consequences of global warming. અથવા/OR			
	(a)	અને જો	ન સ્તરમાં ગાબડા અંગે નોંધ લખો.	
	(a)			
	(b)	Write a note on depletion of ozone layer. તેજાબી વરસાદની પર્યાવરણીય અસરો ચર્ચો.		
	· /			
		DISC	uss the environmental consequences of acid rain.	
5.	(a)	ખાલી	. જગ્યા પૂરો :	
		Fill i	Fill in the blanks:	
		(1)	પૃથ્વીની સપાટીનો સમાવેશમાં થાય છે.	
			- (મૃદાવરણ, જૈવ આવરણ)	
			The upper crust of the earth is a part of (lithosphere, biosphere)	
		(2)	કુદરતી સંપત્તિની અછતનાં પ્રશ્ન સાથે સંકળાયેલ છે.	
			ુ (નાણાવાદી વિચારધારા / પર્યાવરણશાસ્ત્રીય વિચારધારા)	
			is concerned with the problem of scarcity of natural resources. (Monetarist school of the thought / Ecological school of thought)	
		(3)	ઉષ્માગતિક વિજ્ઞાનમાં નિયમ મુજબ ઊર્જાશક્તિને ઉત્પન્ન કરવી કે તેનો વિનાશ કરવો (શક્ય છે / શક્ય નથી)	
			According to Law of Thermodynamics it is to create or destroy energy. (possible/not possible)	
		(4)	સામાજિક ખર્ચ = ખાનગી ખર્ચ + બાહ્ય અસરો.	
			(નકારાત્મક, હકારાત્મક)	
			Social cost = Private cost + externalities. (negative / positive)	
		(5)	જંગલો સંસાધન છે. (પુનઃ અપ્રાપ્ય / પુનઃ પ્રાપ્ય)	
			Forests are resources. (non-renewable / renewable)	
		(6)	સૌથી નુકસાનકારક ગ્રીન હાઉસ વાયુ છે.	
			(ઓક્સિજન, કાર્બન ડાયોક્સાઈડ)	
			is the most harmful green house gas. (Oxygen, Carbon dioxide)	
		(7)	સલ્ફર ઓક્સાઈડ અને પાણીનું સંયોજનમાં ફેરવાય છે. (એસીડ, મરક્યુરી)	
			Sulphur oxide combined with moisture turns into (acid / mercury)	

LE-116 2

(b) નીચેનાં વિધાનો સાચા છે કે ખોટાં તે દર્શાવો :

State whether the following statements are true or false:

(1) પર્યાવરણ તથા તેમાં રહેલી જૈવિક સૃષ્ટિ વચ્ચેનાં સંબંધને નિવસનતંત્ર તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

The relationship between environment and it's living organisms is known as ecosystem.

(2) રાસાયણિક ખાતર અને જંતુનાશક દવાઓનાં ઉપયોગથી લાંબે ગાળે જમીનની ફળદ્રુપતા પર વિપરીત અસર થઈ શકે છે.

Use of chemical fertilizers and pesticides can adversely affect the fertility of land in the long run.

(3) જ્યારે ખાનગી સીમાન્ત ખર્ચ, સીમાન્ત સામાજિક ખર્ચ કરતાં વધી જાય ત્યારે નકારાત્મક બાહ્ય અસરો ઉદભવે છે.

Negative externalities arise when private marginal costs exceed marginal social cost.

(4) મોટાભાગની સર્વેક્ષણ આધારીત પર્યાવરણીય મૂલ્યાંકન પદ્ધતિઓ સંભાવ્ય મૂલ્યાંકનની પદ્ધતિઓ છે.

Most survey based techniques are examples of contingent valuation method of environmental valuation.

(5) પોષણક્ષમ વિકાસ (ટકાઉ વિકાસ) એટલે ભવિષ્યની પેઢીઓની જરૂરિયાતોનો ભોગ આપીને વર્તમાન પેઢીની જરૂરિયાતો સંતોષવી તે.

Sustainable development means meeting the needs of the present generation by compromising the needs of the future generations.

- (6) સહિયારા ચરાણનો વિસ્તાર (ગોચર) સામુદાયિક સંપદા સંસાધન નથી. Common grazing grounds are not common property resources.
- (7) કોઈપણ નિવસનતંત્રનાં સંતુલન માટે જૈવવૈવિધ્ય અત્યંત મહત્ત્વપૂર્ણ છે. Biodiversity is crucial to the balance of any ecosystem.

LE-116 3

LE-116 4